

ВІДГУК

офіційного опонента –завідувачки кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, кандидатки педагогічних наук, професорки Школи Олени Миколаївни на дисертаційну роботу Лю Цзяле на тему: «Побудова оздоровчо-рекреаційної програми у веслуванні на човнах «Дракон» для студентської молоді Китаю», подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

Актуальність обраної теми. Стан здоров'я студентської молоді в сучасних умовах залишається важливою проблемою системи вищої освіти. Інтенсифікація освітнього процесу, зростання обсягу навчального навантаження, поширення дистанційних і змішаних форм навчання, а також активна цифровізація освітнього середовища зумовлюють зниження рівня рухової активності студентів. У результаті спостерігається погіршення показників фізичної підготовленості, зростання психоемоційної напруженості та поширення малорухомого способу життя, що негативно впливає на фізичний і психічний стан молоді.

Особливо актуальною ця проблема є для студентів Китаю, де високий рівень академічної конкуренції, урбанізація та поширення цифрових технологій сприяють збільшенню часу малорухомої діяльності, підвищенню рівня надмірної маси тіла та ожиріння серед молоді. У зв'язку з цим державна політика Китаю приділяє значну увагу розвитку фізичного виховання та залученню студентів до різних форм рухової активності як важливого чинника збереження здоров'я. Одним із перспективних напрямів оздоровчо-рекреаційної діяльності є веслування на човнах «Дракон», яке поєднує фізичний розвиток, командну взаємодію, емоційну залученість та культурно-традиційні елементи. Цей вид рухової активності характеризується високим оздоровчим потенціалом, сприяє розвитку сили, витривалості, координації рухів і формуванню позитивного психоемоційного стану. Завдяки командному характеру та соціальній спрямованості веслування на човнах «Дракон» може виступати ефективним засобом підвищення мотивації студентської молоді до систематичних занять руховою активністю.

Разом із тим, незважаючи на значну популярність цього виду діяльності у світі та його активний розвиток у Китаї та інших країнах, питання наукового обґрунтування оздоровчо-рекреаційних програм із використанням засобів веслування на човнах «Дракон» для студентської молоді залишається недостатньо розробленим.

У зв'язку з цим проведене дослідження, спрямоване на розроблення та наукове обґрунтування програми оздоровчо-рекреаційних занять із використанням засобів веслування на човнах «Дракон» для студентської молоді, є актуальним і має важливе значення для вдосконалення системи

фізичного виховання та підвищення рівня фізичного і психоемоційного здоров'я студентів.

Зв'язок з науковими планами, темами. Дисертаційна робота виконувалася відповідно до Плану науково-дослідної роботи НУФВСУ на 2021–2025 рр. згідно з темою кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації «Теоретичні та технологічні засади оздоровчо-рекреаційної рухової активності та здорового способу життя різних груп населення» (номер держреєстрації 0121U107534).

Внесок дисертанта, як співвиконавця теми, полягав у обґрунтуванні та розробці оздоровчо-рекреаційної програми з використанням засобів веслування на човнах «Дракон», спрямованої на підвищення показників фізичного стану, рівня залучення до регулярних занять оздоровчо-рекреаційною руховою активністю студентської молоді.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна. Достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації Лю Цзяле, підтверджується значною кількістю опрацьованої науково-методичної літератури, аналізом матеріалів практичної діяльності, логікою викладення матеріалу. Це дало змогу автору виконати поставлені завдання. Для досягнення поставленої мети автором коректно визначено завдання, об'єкт і предмет дослідження, застосовано методологічну базу наукового пошуку літературних джерел українських та зарубіжних дослідників. Зібраний теоретичний та емпіричний матеріал проаналізовано із використанням різноманітних методів наукового пошуку.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що дисертантом:

– уперше виявлено та науково обґрунтовано неоднорідність фізичного стану студентської молоді Китаю за допомогою кластерного аналізу, що дозволило виділити три типологічні групи: «високу (функціональну)», «середню (збалансовану)», та «низьку (групу ризику)», кожна з яких має унікальний профіль дефіцитів рівнів розвитку рухових якостей та функціональних можливостей. Доведено диференційований характер впливу фізичних якостей на інтегральний рівень здоров'я залежно від типологічної групи студента. Встановлено, що для «групи ризику» критично значущими детермінантами є рівень розвитку витривалості та гнучкості, тоді як для «функціональної групи» – швидкісних якостей та контроль маси тіла;

– уперше виявлено та науково обґрунтовано мотиваційно-рекреаційні профілі студентської молоді Китаю, що дозволило класифікувати здобувачів вищої освіти на три типи: «ресурсний» (з автономно-проактивною мотивацією), «виконавчий» (з помірною стабільною залученістю) та «пасивний» (з амотивованим профілем та ознаками мотиваційної кризи); встановлено закономірності взаємозв'язку між рівнем самодетермінації та сприйняттям бар'єрів до активного дозвілля. Експериментально доведено

«буферну» роль внутрішньої мотивації, яка нівелює відчуття перешкод, та каталізуючий вплив амотивації, що посилює чутливість студентів до внутрішніх (брак енергії) та психологічних (стурбованість виглядом) обмежень. Обґрунтовано варіативні стратегії: для «пасивного типу» – подолання когнітивного відмежування через ігрові методи; для «виконавчого» – стабілізація графіка та командна ідентифікація; для «ресурсного» – технічне ускладнення завдань та делегування лідерських ролей;

– удосконалено теоретико-методичні підходи до програмування оздоровчо-рекреаційних занять у веслуванні на човнах «Дракон», що базуються на конвергенції виявлених мотиваційних профілів та типологічних груп фізичного стану. Вперше обґрунтовано варіативні стратегії залучення: для «пасивного» типу з «групи ризику» – подолання когнітивного відмежування через ігрові методи з акцентом на розвиток витривалості та корекцію маси тіла; для «виконавчого» типу з «адаптивної групи» – стабілізація графіка тренувань та командна ідентифікація з акцентом на кардіореспіраторні можливості; для «ресурсного» типу з «функціональної групи» – технічне ускладнення завдань та делегування лідерських ролей з пріоритетом на швидкісні якості та технічну майстерність;

– уперше обґрунтовано доцільність застосування імерсивних технологій (VR) як засобу нівелювання психологічних бар'єрів та візуалізації кінематичних характеристик гребка у веслуванні на човнах «Дракон». Доведено, що використання віртуальних тренажерів-симуляторів дозволяє трансформувати «пасивний» мотиваційний профіль студента у «виконавчий» через ефект гейміфікації та безпечне первинне занурення у специфіку виду рухової активності;

– уточнено систему ієрархізації бар'єрів до занять оздоровчо-рекреаційною руховою активністю серед студентів закладів вищої освіти Китаю, де виявлено пріоритетність «напруженої навчальної діяльності» як універсального чинника та специфіку «внутрішніх бар'єрів» як основного диференціатора для групи ризику («пасивного типу»).

– удосконалено систему педагогічного контролю у веслуванні на човнах «Дракон», що забезпечує високу діагностичну інформативність та об'єктивну оцінку навантаження за мінімальних часових витрат. Методика адаптована до специфіки екіпажу та інтегрує показники індивідуальної реакції із параметрами синхронності групової взаємодії. Дістало подальшого розвитку науково-методичне забезпечення програми через діджиталізацію моніторингу (біофідбек-системи, мобільні додатки), що дозволяє здійснювати оперативний супровід занять, підтримувати безперервність рекреаційного процесу та підвищувати автономну мотивацію студентів.

Практична значимість результатів дослідження полягає у розробці та впровадженні науково обґрунтованої програми оздоровчо-рекреаційних занять веслуванням на човнах «Дракон», адаптованої до специфічних потреб різних груп студентської молоді. Розроблено та впроваджено

диференційовану оздоровчо-рекреаційну програму веслування на човнах «Дракон», яка, на відміну від стандартних занять, враховує кластерну приналежність студентів («ресурсний», «виконавчий» та «пасивний» типи). Це дозволяє досягти синергетичного ефекту у покращенні фізичної підготовленості та психоемоційного стану. Сформовано методичні рекомендації для тренерів та викладачів ЗВО, що базуються на виявлених «точках перелому» фізичного стану (порогові значення ІМТ, ЖЄЛ та силової витривалості). Запропоновано конкретні стратегії корекції занять: від ігрових методів подолання амотивації для «пасивного типу» до спеціалізованих спринтерських навантажень для «ресурсного типу». Створено алгоритм оперативного контролю та прогнозування стану здоров'я студентів на основі узагальнених адитивних моделей (GAM). Це дозволяє викладачам фізичного виховання ідентифікувати студентів «групи ризику» на ранніх етапах та індивідуалізувати навантаження для попередження перевтоми та підвищення мотивації. Впроваджено систему психолого-педагогічного супроводу, спрямовану на нівелювання внутрішніх бар'єрів (втома, стурбованість виглядом) та подолання «навчального стресу» через специфічне командне середовище веслування на «Драконах», що сприяє кращій соціальній адаптації молоді.

Результати дисертаційного дослідження отримали практичне підтвердження та були впроваджені в діяльність закладів вищої освіти та профільних спортивних організацій України та Китайської Народної Республіки, що засвідчено відповідними актами:

- у практичну діяльність спортивних організацій: в оздоровчо-тренувальний процес відділення веслування на човнах «Дракон» Комунального закладу Київської обласної ради «Київська обласна комплексна дитячо-юнацька спортивна школа» (акт впровадження від 15 жовтня 2025 р.);

- у міжнародну науково-освітню практику: у практичну діяльність Шаньдунського спортивного університету (Shandong Sport University, School of Competitive Sports, China) при розробці рекреаційних програм для студентської молоді (акт впровадження від 15 жовтня 2025 р.);

- у навчальний процес вищої школи: у практичні заняття кафедри оздоровчо-рекреаційної рухової активності Національного університету фізичного виховання і спорту України при підготовці фахівців за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт (акт впровадження від 3 жовтня 2024 р.).

Відсутність (наявність) академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Аналіз дисертації Лю Цзяле дозволяє констатувати, що у рукопису відсутні академічний плагіат, фабрикації та фальсифікації наукових даних і експериментальних результатів. Також це підтверджено відповідними матеріалами метрологічної експертизи дисертації, проведеної фахівцями Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Оцінка змісту дисертації та її основних положень. Структура дисертації відповідає її меті, завданням та складається з анотації двома мовами, змісту, переліку умовних позначень та скорочень, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел, що містить 160 найменувань (з них 105 – представлені іноземною мовою), та 8 додатків. Структурні частини тексту за обсягом, змістом і глибиною аналізу збалансовані, що дає підстави зробити висновок про високий рівень дисертаційної роботи. Кожна відокремлена частина роботи завершується проміжними висновками. Матеріали дисертаційного дослідження викладено на 235 сторінках, з них основного тексту – 197 сторінок. Така структура дозволила автору системно, послідовно і логічно розкрити всі питання, які мали бути розглянуті відповідно до мети та завдань дослідження.

Надані до роботи графічні матеріали, які оформлені у вигляді 29 таблиць та 36 рисунків, окрім інформаційного характеру, мають змістовне навантаження та логічно пов'язані із текстом роботи. Це дозволяє більш наочно сприйняти викладений науковий матеріал.

У вступі обґрунтовано актуальність досліджуваної теми та окреслено ступінь її розробленості; висвітлено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами; сформульовано структурні компоненти – мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження; розкрито наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, наведено дані про їх апробацію, публікації.

У першому розділі «Стан проблеми залучення студентської молоді до занять з оздоровчо-рекреаційної рухової активності» розкриваються сучасні підходи до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності студентської молоді, соціально-педагогічні засади організації дозвілля та особливості формування мотивації студентів до систематичних занять фізичною активністю.

Значна увага в даному розділі відведена теоретико-методичному аналізу наукових джерел щодо оцінки фізичного стану та мотивації студентів як базових чинників проектування програм оздоровчо-рекреаційної діяльності. Проаналізовано сучасні підходи до визначення рівня фізичної підготовленості, особливостей рухової активності та мотиваційних орієнтацій студентської молоді, що впливають на їх залучення до різних форм фізичної активності.

Окрему увагу приділено аналізу веслування на човнах «Дракон» як об'єкта наукових досліджень у контексті оздоровчо-рекреаційної діяльності. Розглянуто історичні передумови розвитку цього виду рухової активності, його фізкультурно-оздоровчий потенціал, а також особливості використання в системі університетської освіти. Показано, що веслування на човнах «Дракон» поєднує розвиток фізичних якостей, командної взаємодії та позитивного психоемоційного стану учасників.

Важливою тенденцією сучасного етапу є поширення програм занять із використанням засобів веслування на човнах «Дракон» у системі

університетської освіти різних країн. У зв'язку з цим у розділі проаналізовано міжнародний досвід проєктування програм оздоровчо-рекреаційної спрямованості, що дозволяє використовувати цей вид рухової активності як ефективний засіб залучення студентської молоді до систематичних занять фізичною культурою.

Результати теоретичного аналізу дозволили встановити, що, незважаючи на значний інтерес до проблеми оздоровчо-рекреаційної рухової активності студентської молоді, питання наукового обґрунтування програм із використанням засобів веслування на човнах «Дракон» у системі фізичного виховання студентів залишається недостатньо дослідженим, що зумовлює необхідність подальших наукових пошуків у цьому напрямі.

У другому розділі «Методи та організація дослідження» авторкою представлено методи дослідження, використані у роботі, специфіку їх використання та описано організацію дослідження. Визначено контингент дослідження і представлено його характеристику. Вибір зазначених методів дослідження є адекватним для реалізації сформульованих завдань і відповідає поставленій меті дослідження. Слід зазначити, що авторкою коректно використані відомі наукові методи обґрунтування отриманих результатів, висновків і рекомендацій. Зокрема, було використано наступні наукові методи: теоретичний аналіз науково-методичної літератури, систематизація даних нормативних документів і міжнародних рекомендацій; компаративний аналіз; структурно-функціональний аналіз; соціологічні та психодіагностичні методи; антропометричні та педагогічні методи дослідження; метод експертних оцінок; методи математичної статистики (дескриптивна статистика, кореляційний аналіз, кластерний аналіз та узагальнене адитивне моделювання (GAM-моделювання). Логічною виглядає і наведена дисертантом організація дослідження.

У третьому розділі «Диференційована оцінка показників фізичного стану та мотиваційної структури студентів у контексті оздоровчо-рекреаційної діяльності» здійснено комплексний аналіз морфо-функціональних показників, рівня фізичної підготовленості та мотиваційних характеристик здобувачів вищої освіти Китаю, що дозволило визначити передумови для проєктування програм оздоровчо-рекреаційної діяльності.

У даному розділі детально розглянуто результати дослідження морфо-функціонального стану студентів та рівня їх фізичної підготовленості. Проведений аналіз показників дозволив виявити наявність значної варіативності у рівнях фізичного розвитку та функціональних можливостей організму студентів, що свідчить про необхідність диференційованого підходу до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності.

Автором здійснено типологізацію студентів за рівнями фізичної підготовленості на основі кластерного аналізу, що дозволило виокремити окремі типологічні групи з подібними характеристиками фізичного стану. Це стало підґрунтям для подальшого моделювання детермінант фізичного

здоров'я та підготовленості юнаків різних типологічних груп, що дозволило встановити взаємозв'язки між окремими показниками фізичного стану та рівнем фізичної підготовленості.

Окрему увагу приділено дослідженню структури мотиваційних пріоритетів та ієрархії бар'єрів, що впливають на залучення студентів до занять оздоровчо-рекреаційною руховою активністю. Результати дослідження дозволили визначити основні мотиви участі студентів у фізичній активності, а також чинники, які перешкоджають систематичним заняттям.

Отримані результати дослідження свідчать про необхідність застосування диференційованого підходу до організації оздоровчо-рекреаційної діяльності студентської молоді з урахуванням особливостей їхнього фізичного стану, рівня фізичної підготовленості та мотиваційної структури, що створює передумови для розроблення ефективних програм занять.

У четвертому розділі «Обґрунтування структури і змісту програми оздоровчо-рекреаційних занять з використанням засобів веслування на човнах «Дракон» науково обґрунтовано та розроблено програму оздоровчо-рекреаційних занять для студентської молоді із застосуванням засобів веслування на човнах «Дракон». Автором проведено аналіз організаційно-методичних підходів до впровадження цього виду рухової активності в систему оздоровчо-рекреаційної діяльності студентів.

У розділі представлено структуру та зміст авторської програми занять, яка передбачає поєднання спеціальних веслувальних вправ, загальної фізичної підготовки, вправ на розвиток сили, витривалості, координації рухів, а також засобів, спрямованих на формування командної взаємодії та підтримання позитивного психоемоційного стану. Програма побудована з урахуванням рівня фізичної підготовленості студентів, їхніх мотиваційних особливостей та принципів оздоровчо-рекреаційної діяльності.

Особливу увагу приділено науковому обґрунтуванню запропонованої програми, що базується на результатах попередніх досліджень фізичного стану та мотиваційної структури студентів, а також на сучасних теоретико-методичних підходах до організації оздоровчо-рекреаційних занять.

Результати експериментального дослідження засвідчили ефективність розробленої програми. Зокрема, встановлено позитивну динаміку мотивації здобувачів вищої освіти Китаю до занять оздоровчо-рекреаційною руховою активністю, підвищення інтересу до занять веслуванням на човнах «Дракон» та зростання рівня залученості студентів до систематичної фізичної активності. Крім того, зафіксовано статистично значущі позитивні зміни показників фізичної підготовленості та фізичного здоров'я студентів, що проявилось у покращенні показників витривалості, сили, координаційних здібностей та функціональних можливостей організму. Також встановлено позитивний вплив програми занять на показники групової згуртованості, що

підтверджує важливу соціально-комунікативну роль командних видів рухової активності.

Отримані результати дозволили науково обґрунтувати ефективність розробленої оздоровчо-рекреаційної програми занять із використанням засобів веслування на човнах «Дракон», яка може бути рекомендована для впровадження в систему фізичного виховання та дозвілдової діяльності студентської молоді з метою підвищення рівня їх фізичного та психоемоційного здоров'я.

У п'ятому розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» здійснено комплексне обговорення та інтерпретацію отриманих результатів дисертаційної роботи, спрямованої на обґрунтування ефективності використання засобів веслування на човнах «Дракон» у системі оздоровчо-рекреаційної рухової активності студентської молоді.

Уточнено сучасні наукові уявлення про рівень фізичної підготовленості, фізичного розвитку та мотиваційної сфери студентської молоді Китаю, а також про чинники, що визначають їхню участь у руховій активності. Проведений аналіз показав, що фізичний стан студентів характеризується відносною однорідністю середніх показників при значній індивідуальній варіабельності морфо-функціональних характеристик і рівнів розвитку фізичних якостей. Отримані результати узгоджуються з даними сучасних зарубіжних досліджень, у яких підкреслюється гетерогенність фізичного стану студентської молоді та необхідність диференційованого підходу до організації фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Набули подальшого розвитку наукові положення щодо взаємозв'язків між показниками фізичного розвитку, функціонального стану та рівня фізичної підготовленості студентів. Встановлено, що найбільш інформативними є взаємозв'язки між силовими та швидко-силовими показниками, що підтверджує функціональну інтеграцію розвитку фізичних якостей у процесі занять веслуванням на човнах «Дракон». Водночас встановлено, що морфологічні показники не можуть розглядатися як визначальний фактор функціонального стану організму, оскільки адаптаційні можливості студентів значною мірою модулюються рівнем рухової активності та характером тренувальних навантажень.

Отримані результати дозволили поглибити наукові уявлення про структуру мотиваційних пріоритетів студентської молоді щодо участі в оздоровчо-рекреаційній діяльності. Доведено, що внутрішня та ідентифікована мотивація виступають ключовими чинниками стабільної участі студентів у руховій активності, тоді як амотивація та зовнішньо контрольовані форми регуляції знижують рівень залученості до занять. Виявлено також основні бар'єри, що перешкоджають систематичній фізичній активності студентів, серед яких домінують дефіцит часу, навчальне навантаження та відчуття втоми. При цьому зовнішні обмеження, пов'язані з

матеріально-технічним забезпеченням або доступністю спортивної інфраструктури, виявилися менш значущими.

До спектра нових наукових результатів, що становлять основу наукової новизни дослідження, належать: визначення типологічних груп студентів за рівнем фізичної підготовленості та мотиваційними характеристиками; обґрунтування диференційованого підходу до організації оздоровчо-рекреаційної діяльності; розроблення структури та змісту програми оздоровчо-рекреаційних занять з використанням засобів веслування на човнах «Дракон», орієнтованої на підвищення рівня рухової активності, фізичної підготовленості та психоемоційного благополуччя студентської молоді.

Подальшого розвитку набули підходи до оцінювання ефективності оздоровчо-рекреаційних програм у системі фізичного виховання закладів вищої освіти шляхом поєднання педагогічного експерименту, статистичного аналізу та експертного оцінювання. Результати експертного опитування підтвердили високу ефективність запропонованої програми, зокрема її змістового наповнення, результативності та позитивного впливу на психоемоційний стан, мотивацію та командну взаємодію студентів.

Експериментальна перевірка розробленої програми засвідчила її ефективність щодо трансформації мотиваційного профілю здобувачів вищої освіти. Зафіксовано статистично значуще зниження рівня амотивації та контрольованих форм мотивації, а також суттєве зростання автономних форм регуляції – визначеної та внутрішньої мотивації. Отримані результати підтверджують, що заняття веслуванням на човнах «Дракон» здатні формувати стійкий інтерес до рухової активності, сприяти розвитку соціальної взаємодії та позитивного емоційного досвіду участі у фізичних вправах.

Таким чином, узагальнення результатів проведеного дослідження дозволило науково обґрунтувати ефективність використання засобів веслування на човнах «Дракон» як інноваційного напрямку оздоровчо-рекреаційної діяльності студентської молоді. Запропонована програма сприяє підвищенню рівня фізичної підготовленості, покращенню психоемоційного стану, формуванню позитивної мотивації до рухової активності та може бути рекомендована для впровадження у систему фізичного виховання закладів вищої освіти.

Висновки до дисертації відповідають поставленим завданням і безпосередньо впливають із попереднього аналізу. Наведені дисертантом аргументи повні, логічні та несуперечливі.

Стиль і мова дисертації. Науковий рівень дисертаційної роботи дозволяє надати виключно позитивну оцінку змісту дисертації, визнати її завершеною науковою працею, яка характеризується єдністю змісту і свідчить про суттєвий особистий внесок здобувача у практичну діяльність з фізичного виховання. Дисертація оформлена згідно з вимогами МОН України. Робота написана державною мовою, стиль викладення матеріалу – науковий. Основні

положення, висновки, пропозиції та рекомендації дисертації в цілому характеризуються послідовністю, аргументованістю і завершеністю.

Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій здобувача в опублікованих працях. Ознайомлення з науковим доробком здобувача за темою дисертації дає змогу стверджувати, що його наукові публікації достатньою мірою відображають основні наукові результати дисертаційної роботи відповідно до вимог. Кількість, обсяг і якість друкованих праць відповідають нормативним вимогам, рекомендованим для повноти висвітлення отриманих результатів дисертаційної роботи на здобуття ступеня доктора філософії. Наведені публікації підтверджують, що наукові та практичні результати дослідження одержані автором самостійно і оприлюднені до захисту дисертації. Основні наукові положення дисертації опубліковані у фахових наукових виданнях та матеріалах міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій.

За матеріалами дисертації опубліковано 15 наукових публікацій: 4 статті у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України, 1 стаття у періодичному науковому виданні Великобританії, проіндексованому в базі даних Scopus (Q1); 8 публікацій апробаційного характеру; 2 публікації додатково відображають наукові результати дисертації.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації. Попри загалом високий науковий рівень дисертації, обґрунтовану структуру та чітку логіку викладу матеріалу, робота містить низку моментів, що потребують уточнення, деталізації або методичного доопрацювання:

1. У вступі дисертації наведено узагальнені твердження щодо поширеності малорухомого способу життя, зростання рівня ожиріння серед молоді Китаю, зниження рухової активності студентів та популярності веслування на човнах «Дракон». Водночас бракує конкретних сучасних статистичних показників (відсоткових значень, динаміки за роками, посилань на офіційні джерела), що дещо знижує переконливість аргументації актуальності дослідження. Крім того, окремі фрагменти вступу мають надмірно описовий характер і потребують певного структурного ущільнення.

2. Окремі методологічні аспекти потребують уточнення, зокрема обґрунтування репрезентативності вибірки, оскільки дослідження проводилось на основі цільового відбору студентів лише чоловічої статі з окремих закладів вищої освіти Китаю, що певною мірою обмежує можливості екстраполяції отриманих результатів на всю студентську молодь.

3. У тексті подекуди використовуються надмірно категоричні формулювання («повністю доведено», «повністю усунуто», «переконливо засвідчено»), які доцільно замінити більш нейтральними науковими формами викладу («встановлено», «підтверджено», «після експерименту не зафіксовано»). Урахування цих аспектів сприятиме підвищенню стилістичної та академічної довершеності роботи.

Загалом зазначені зауваження мають уточнювальний та рекомендаційний характер і не знижують наукової цінності та практичної значущості дисертаційного дослідження.

Висновок. Дисертаційна робота Лю Цзяле на тему «Побудова оздоровчо-рекреаційної програми у веслуванні на човнах «Дракон» для студентської молоді Китаю» є завершеним самостійним дослідженням, має наукову новизну, характеризується новим підходом і практичною цінністю, відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт, вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.) та вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. (із змінами), а її автор Лю Цзяле заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Офіційний опонент:

кандидатка педагогічних наук, професорка,
завідувачка кафедри фізичного виховання
та спортивного вдосконалення
Комунального закладу «Харківська
гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

Олена ШКОЛА